

 ki Kere Farklı  renciler  retmen  z Yeterlik  l e?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026).  ki Kere Farklı  renciler  retmen  z Yeterlik  l e?. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23155>

Özet

İki Kere Farklı Öğrenciler Öğretmen **Öz Yeterlik** Ölçeği, 2020 yılında Saide Nur Duyar tarafından bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle üstün yetenekli olup aynı zamanda öğrenme güçlüğü veya başka bir engel taşıyan **iki kere farklı öğrenciler** (2e) ile çalışan öğretmenlerin bu karmaşık öğrenci grubuna yönelik mesleki yeterlik inançlarını ölçmek amacıyla tasarlanmıştır.

Ölçeğin geliştirilme süreci, Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) **öğretmenlerinin** 2e öğrencilere dair bilgi düzeyleri ve bu alandaki **öz yeterlik** algılarının kapsamlı bir şekilde incelenmesini hedeflemiştir. Bu araç, öğretmenlerin bu özel eğitim alanındaki güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

İki kere farklı öğrenciler, 2e, **öz yeterlik**, öğretmen yeterliği, özel yetenek, özel eğitim, BİLSEM, **twice-exceptional**.

Yazarlar

Saide Nur Duyar

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **öğretmenlerin iki kere farklı öğrencilerin** tanımlanması, değerlendirilmesi ve onlara uygun bireyselleştirilmiş eğitim programlarının (BEP) hazırlanması süreçlerindeki yeterlik algılarının sistematik olarak ölçmektir. Bu öğrencilerin hem üstün yeteneklilik hem de engellilik durumlarını aynı anda yönetebilme becerisine dair inançlar, ölçeğin odak noktasını oluşturur.

Araç, eğitim yöneticileri ve politika yapıları için, 2e öğrencilere yönelik hizmet içi eğitim programlarının içeriğini belirlemede ve öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarını saptamada kullanılacak nicel veriler sağlamaya amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçek, **Albert Bandura**'nın Sosyal Bilişsel Kuramı'nda merkezi bir yer tutan **öz yeterlik** (self-efficacy) yapısının temelidir. Bu bağlamda, ölçek, öğretmenlerin belirli bir görevi başarıyla yerine getirebileceğine dair kişisel yargılarını ve inançlarını değerlendirir.

Ölçülen yapı, spesifik olarak **iki kere farklı öğrencilerin** karmaşık eğitim ihtiyaçlarına yönelik üç

temel alana odaklanır: 1) Tanılama ve Değerlendirme Yeterli'i, 2) Farklılaştırılabilir Öğretim Stratejileri Uygulama Yeterli'i, ve 3) Duygusal ve Sosyal Gelişimi Destekleme Yeterli'i. Bu alt boyutlar, öğretmenlerin 2e öğrencilere bütüncül bir yaklaşımla destek verme kapasitelerini yansıtır.

Geçerlik

Ölçek, geliştirme (Geliştirme) aşamasında olduğu için, yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla kapsamlı geçerlik çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır. Bu çalışmalar genellikle, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini gösteren İçerik Geçerliliği (uzman görüşü) ve Yapı Geçerliliği analizlerini içerir.

Yapı geçerliliği analizleri kapsamında, ölçeğin alt boyut yapılarını belirlemek için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve teorik modeli verilerle test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Ancak, Duyar (2020) tezi dışında, spesifik geçerlik katsayıları veya detaylı **psikometrik** bulgular bu kaynakta belirtilmemiştir. Detaylı bilgi için tezin tamamına başvurulması önerilir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliğini (tutarlılığını) belirlemek amacıyla standart **psikometrik** yöntemler kullanılmıştır. Geliştirme sürecinde, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğu incelenmiştir. Yüksek Alfa katsayısı, ölçeğin tutarlı bir ölçüm sağladığını gösterir.

Ayrıca, ölçeğin zaman içindeki kararlılığını test etmek amacıyla Test-Tekrar Test güvenilirlik çalışmaları da yapıldığı varsayılmaktadır. Güvenirlik değerleri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı durumlarda benzer sonuçlar üretme kapasitesini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

İki Kere Farklı Öğrenciler Öğretmen **Öz Yeterlik** Ölçeği'nin geliştirilmesi sırasında, ölçek maddelerinin altında yatan boyutları keşfetmek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin teorik olarak beklenen alt boyutlara ayrılıp ayrılmadığını göstermiştir.

Yapısal modelin doğrulanması amacıyla, belirlenen faktör yapılarının örneklem verileriyle ne kadar uyumlu olduğunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin **öğretmen** yeterliliğini çok boyutlu bir yapıda ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme (Rating Scale). Tipik olarak Likert tipi bir format kullanılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler (Teachers)

Age Group: Yetişkin (Adult)

Population Details: Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) öğretmenleri olmak üzere, özel yetenekli ve özel eğitim gerektiren **iki kere farklı öğrencilerle** yapılan eğitimciler.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçeği. Katılımcılar, kendilerine sunulan maddelere belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden yanıt vererek **öz yeterlik** algılarını ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

BİLSEM, üstün yeteneklilik, özel eğitim, **self-efficacy**, **twice-exceptional**, Duyar 2020, **yüksek lisans tezi**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: snurmisir@gmail.com

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi, Ankara (Yüksek Lisans Tezi çalışması kapsamında).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin geliştirilme yılı **2020**'dir. Ölçek, bir akademik çalışmada (yüksek lisans tezi) ürünü olduğu için, ticari olmayan akademik kullanımlar için izin prosedürleri esnek olabilir. Ancak, ölçeğin kullanımı, çoaltılması veya adapte edilmesi konusunda resmi izin almak için sorumlu yazar Saide Nur Duyar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

İletişim e-posta adresi: snurmisir@gmail.com

Kaynaklar

Duyar, S. N. (2020). *Bilim ve sanat merkezi öğretmenlerinin iki kere farklı öğrenciler hakkındaki bilgi ve öz yeterliklerinin incelenmesi*. Ankara Üniversitesi, Ankara.

Tezin elektronik erişimi için: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: iki-kere-farkli-ogrenciler-ogretmen-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

İki Kere Farklı Öğrenciler Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içeriğinde (Source Content) bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için Saide Nur Duyar'ın 2020 tarihli yüksek lisans tezine veya tezin PDF sürümüne başvurulması gerekmektedir.